

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Fífkou ve věci

žalobkyně: E. Ž.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2025, č. j. RN-xx-JS, o zvýšení starobního důchodu o částku za vychované dítě,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně napadla žalobou ze dne 30. 9. 2025 rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2025, č. j. RN-xx-JS, kterým byly zamítnuty námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 4. 2025, č. j. VYCH-VZ-10.4.2025-ČSSZ/xx.
2. Správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu před dosažením důchodového věku o částku za vychované dítě. Podle odvolacího správního orgánu postupoval správně, protože nebyly splněny podmínky pro zvýšení důchodu stanovené v článku II bodu 5 zákona č. 323/2021 Sb., když žalobkyně svoji žádost o

zvýšení důchodu podala až po tam stanovené lhůtě běžící do 31. 12. 2024. Proto správním orgánům nezbylo, než žádost žalobkyně zamítnout.

3. Žalobkyně ve své žalobě nejprve vysvětlila, že zvýšení starobního důchodu o částku za vychované dítě žádá z důvodu její péče o vnuka P. Ž., o kterého pečuje od tří let jeho věku. Mylně se domnívala, že žádost o zvýšení důchodu může podat až po zletilosti dítěte, což nastalo 25. 3. 2025. Žádala žalovanou o přezkoumání její žádosti, ale bezúspěšně, také žádala o odstranění tvrdosti zákona, pokud jde o vymezení shora uvedené lhůty, o tom nebylo dosud rozhodnuto. Správní žalobu podala nejprve u Okresního soudu v Jičíně, ale po poučení dané jí v usnesení o zastavení civilního řízení podala žalobu ke správnímu soudu. Žádala, aby soud zohlednil, že mnoho let o vnuka pečovala, což žalobkyni dává morální právo žádat zvýšení důchodu.
4. Žalovaná se k podané žalobě nevyjádřila.
5. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Ze spisu vyplývá, že žalobkyně podala žalobu napadající shora uvedené rozhodnutí správního orgánu dne 5. 8. 2025 k věcně nepřislušnému Okresnímu soudu v Jičíně, kde byla řešena v civilním řízení. Okresní soud postupoval podle § 104b odst. 1 o. s. ř. a řízení zastavil, zároveň žalobkyni poučil o právu podat žalobu ke správnímu soudu. Usnesení okresního soudu nabylo právní moci dne 24. 9. 2025. Podle § 72 odst. 3 s. ř. s. jestliže soud rozhodující v občanském soudním řízení zastavil řízení proto, že šlo o věc, v níž měla být podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, může ten, kdo takovou žalobu v občanském soudním řízení podal, podat u věcně a místně příslušného soudu žalobu ve správním soudnictví do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. Žalobkyně podala žalobu ke zdejšímu soudu dne 7. 10. 2025.
6. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl bez nařízení jednání, neboť s tímto postupem oba účastníci výslovně souhlasili. S ohledem na stanoviska účastníků a obsah soudního i správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Mezi účastníky není sporný skutkový základ věci, tedy ani žalovaný nezpochybňoval (nicméně s ohledem na charakter jeho rozhodnutí, které je opřeno o jiné důvody, ani nepotvrdil), že žalobkyně pečovala o svého vnuka P. Ž. Mezi účastníky není sporné ani to, že žalobkyně požádala o zvýšení starobního důchodu o částku za vychované dítě dne 2. 4. 2025, a žalobkyně nepolemizuje v podané žalobě se závěrem správních orgánů, že se tak stalo po zákonem stanovené lhůtě. Jádrem sporu je posouzení, zda i za této skutkové situace je možné žalobkyni požadované zvýšení důchodu přiznat.
8. Soud musí konstatovat, že pravidla pro přiznání zvýšení starobního důchodu o částku za vychované dítě jsou jasně stanoveny v čl. II zákona č. 323/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, na který odkázaly i správní orgány. Podle novelizovaného § 34a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. se výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 1, 2 nebo 3 nebo podle § 31 zmíněného zákona, na žádost zvyšuje ode dne, od

něhož se tento důchod přiznává, za každé dítě, které pojištěnec vychoval. Podle přechodných ustanovení vtělených do čl. II zákona č. 323/2021 Sb. jsou stanoveny případy, kdy se zvýšení přiznává i bez žádosti (což nedopadá na žalobkyni, o čemž není mezi účastníky sporu). Podle bodu 5 přechodných ustanovení pak platí, že starobní důchod se zvyšuje na základě písemné žádosti podané na předepsaném tiskopisu, který obsahuje stanovené údaje. Žádost se podává v případě starobních důchodů přiznaných před 1. 1. 2023 nejpozději do 31. 12. 2024; žádost lze podat nejdříve 1. 9. 2022 s tím, že pro žádosti podané před tímto dnem se použije obdobně ustanovení § 83b odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebyla-li žádost podána v uvedené lhůtě, zvýšení starobního důchodu nenáleží.

9. Z citované právní úpravy tedy jednoznačně plyne, že žalobkyni bylo možné přiznat zvýšení starobního důchodu o částku za vychované dítě jen v případě, že by o to požádala do 31. 12. 2024. Není pochyb o tom, že její žádost byla opožděná (žalobkyně ji podala až dne 2. 4. 2025). Ačkoliv soud chápe omyl žalobkyně, jestliže vázala podání žádosti až na zletilost dítěte, o které pečovala, a oceňuje úsilí, které v souvislosti s péčí vynaložila, není možné rozhodnout v rozporu se zákonem. Ten jasně stanoví, že při zmeškání pevně stanovené lhůty (do 31. 12. 2025) zvýšení starobního důchodu nenáleží. Správním orgánům a ani soudu nepřísluší, aby rozhodly nad rámec této úpravy, protože zákon jim v tomto směru nedává žádný prostor pro správní uvážení a případné prominutí zmeškání lhůty. Odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, je svěřeno pouze ministrovi práce a sociálních věcí, který může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech (§ 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). O tento postup ostatně žalobkyně již požádala, jak vyplývá z jejího vyjádření v žalobě.
10. Ze shora uvedeného vyplývá, že správní orgány rozhodly v souladu s právními předpisy. V rozhodnutí ani v jemu předcházejícímu postupu správních orgánů nebyla shledána žádná pochybení, pro která by bylo třeba napadené rozhodnutí zrušit. Soudu tak nezbylo, než podanou žalobu zamítnout jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
11. S ohledem na výsledek řízení soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a žalované podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 12. února 2026

JUDr. Jan Fífka v. r.
samosoudce